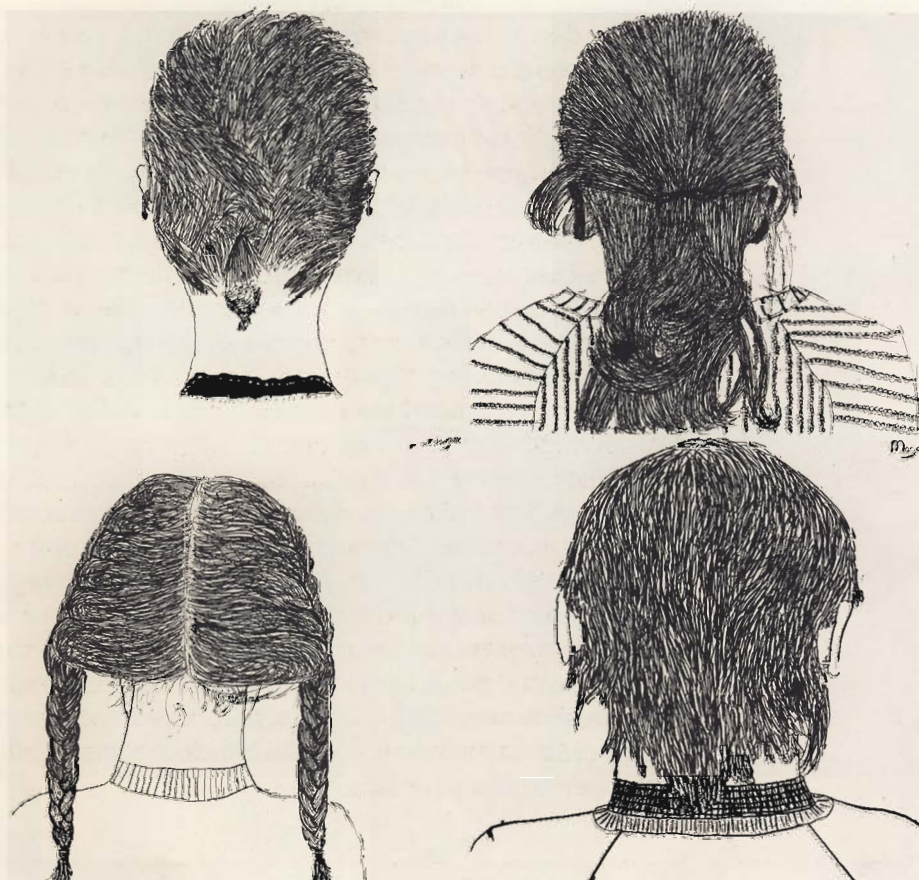

Vlak voor je ogen

De kinderen leren over het verband tussen standpunt en detaillering; soorten lijnen

Haar-portret, 11 jaar

onderwerp

haar-portret

techniek

pen-inkt

formaat

± 25 × 25 cm

Toelichting

Tot besluit van deze cyclus over standpunten gaat de laatste opdracht over het beeld zoals dat ontstaat wanneer je een enkel gegeven van heel dichtbij observeert.

De kijkhoogte is gelijk aan die van les 5, maar het onderwerp is veel minder complex en de afstand er naar toe is veel kleiner. En met name de relatie tussen afstand, kijkhoogte en detaillering staat nu centraal. Aan een beeld (tekening, foto) kun je meestal zien wat het standpunt van de maker is. In dit geval zijn het juist de details waaruit dat standpunt blijkt. Met pen en inkt tekenen de kinderen zo exact mogelijk wat ze zien. Hiervoor is het van belang om te ontdekken dat er verschillende soorten lijnen zijn en dat ze leren hoe je die maakt. Zo zijn er dikke, dunne, rafelige, strakke, krullerige en vloeiende lijnen. Zelfs hard en zacht, stug en donzig kun je met een pennetje weergeven. (zie *Handboek* voor techniek met pen en inkt. Het formaat van de tekening moet ongeveer overeen komen met de grootte van een (kinder)hoofd. We tekenen levensgroot zodat veel details mogelijk zijn.

Begeleiding

Voor deze les is het leuk om daags tevoren aan de kinderen te vragen of ze iets speciaals met hun haar willen doen. Aparte kapsels, vlechten, knotjes, strikjes en opgestoken haar zijn erg geschikt. Gewoon haar is overigens ook goed, maar geeft minder uitdaging.

Omdat iedereen het achterhoofd van degene die voor hem zit moet gaan tekenen, vormen de kinderen een grote kring. Ze zitten dan wel niet precies recht achter elkaar, maar dan is er tenminste geen voorste zonder onderwerp! Vervolgens tekenen ze met potlood heel dun de contour van het hoofd en de schouders (later gummen we deze potloodlijn weg).

Eerst worden de grote partijen aangegeven; nog geen haartjes tekenen. Zitten de oren op de goede hoogte? Is de hals niet te dun of te lang? We helpen elkaar door steeds even te poseren. Voorover hangende hoofden die bovendien steeds bewegen, zijn heel moeilijk te tekenen! Hoe kun je aangeven dat een hoofd niet helemaal plat is? Let vooral goed op het verloop van lijnen en maak vooral geen gesloten contour om het hoofd. De pen mag niet te ver worden ingedoopt om vlekken te voorkomen. Met dunne lijntjes wordt de richting van de verschillende haren voorzichtig weergegeven. Bij blond haar proberen we zo weinig mogelijk dikke lijnen te maken anders wordt het geheel te donker. Niet overal komen evenveel lijntjes; op bepaalde plekken zitten donkere partijen door de schaduw. Door harder en zachter op de pen te drukken kunnen donkere en lichte gedeeltes worden aangegeven. Het springerige halshaar ziet er anders uit dan de andere haren. In het algemeen zijn er veel lijntjes nodig om een goede weergave te krijgen van haar. Een rustige werksfeer, waarin de nodige concentratie mogelijk blijft, is bij dit nogal tijdrovend werk beslist nodig. Als afronding van de tekening kan eventueel aandacht besteed worden aan de kleding. Alle tekeningen aan de wand leveren samen een apart klasportret op!

onderwerp

insekt

techniek

pen – inkt

formaat

± 10 × 15 cm

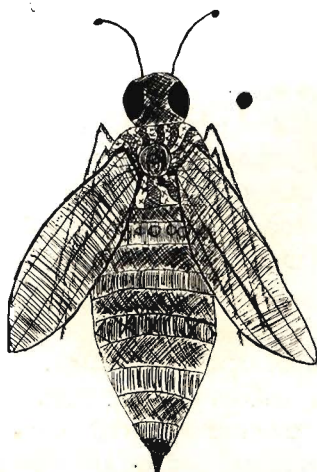
Andere opdracht

Het exact observeren en weergeven van een interessant beestje is een hele uitdaging.

Met een fijn tekenpennetje kan zoiets tot in details gebeuren. Ook het fantaseren van

dergelijke dingen is erg leuk, maar in de praktijk blijkt dat zonder degelijke impressie ook weinig terecht komt van expressie.

Het dóórfantaseren op eerdere observaties is goed mogelijk, evenals het combineren van allerlei waargenomen onderdelen tot een nieuw geheel.

Insekten, 10 jaar